

ҚАЗАҚСТАН ЭКОЛОГИЯСЫ ЭКОЛОГИЯ КАЗАХСТАНА

№10-12 (087) 2023 ж., қазан - желтоқсан октябрь-декабрь 2023 г.

WWW.IACOOS.KZ - WWW.ECOGOSFOND.KZ

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУДЫҢ АҚПАРАТТЫҚ – ТАЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

«АДАПТАЦИЯ НЕИЗБЕЖНА И НЕОБХОДИМА». ТОКАЕВ ВЫСТУПИЛ НА ВСЕМИРНОМ КЛИМАТИЧЕСКОМ САММИТЕ В ДУБАЕ

Казахстан поддерживает настоящий призыв ООН к конкретным действиям по сохранению окружающей среды, отметил он.

Президент Казахстана Касым-Жомарт Токаев выступил на Всемирном климатическом саммите в Дубае, сообщает пресс-служба Акорды.

«Я хотел бы выразить глубочайшую благодарность Его Высочеству шейху Мухаммеду бен Заиду Аль Нахайяну за председательство на COP-28. Сегодня почти половина населения Земли проживает в регионах, находящихся в высокой степени зависимости от изменений климата. Наибольшей опасности подвергаются малые островные развивающиеся государства, развивающиеся страны, не имеющие выхода к морю, и наименее развитые страны. Постоянная геополитическая нестабильность и отсутствие энергетической безопасности также усложняют задачу сохранения внимания к климатической повестке дня», – сказал президент. Он подчеркнул, что Казахстан полностью поддерживает настоящий призыв ООН к конкретным действиям по сохранению окружающей среды для будущих поколений. «Мы стали первой страной в регионе, которая ратифицировала Парижское соглашение и приняла Стратегию углеродной нейтральности до 2060 года. Новый Экологический кодекс Казахстана будет способствовать всесторонней адаптации «зелёных» технологий практически в каждом секторе национальной экономики. Наша страна обладает огромным потенциалом для развития ветровой и солнечной энергетики, а также для производства «зелёного» водорода. Мы продолжим тесное сотрудничество с нашими партнёрами, чтобы раскрыть данный потенциал», – сказал Касым-Жомарт Токаев.

Являясь ведущим экспортером урана, обеспечивающим 43% мировых поставок, Казахстан играет решающую роль в производстве электроэнергии без выбросов углерода в глобальном масштабе, добавил глава государства. «Действительно, по мере декарбонизации мира в ближайшие десятилетия важнейшие минералы, включая редкоземельные, станут незаменимыми. Казахстан готов стать основным поставщиком этих минералов переходного периода. Мы также активно поддерживаем частные «зелёные» инициативы. Например, Ассоциация упаковщиков Казахстана работает над проектами по избавлению от пластиковых отходов, внося свой вклад в защиту экологии. Считаю принципиальным и справедливым не требовать от стран с развивающейся экономикой приносить в жертву национальное развитие и модернизацию во имя защиты климата. Напротив, эти цели должны идти рука об руку и подкреплять друг друга. Нужны смелые шаги», – считает президент

Казахстана. Он отметил, что сокращение выбросов метана – это самый быстрый способ замедлить темпы глобального потепления. «Именно поэтому я рад сообщить, что Казахстан решил присоединиться к Глобальному обязательству по сокращению выбросов метана. В то же время мы стремимся решить масштабную в странах нашего региона проблему угля путём реализации в Казахстане первого в регионе Партнёрства по справедливому энергетическому переходу (JETP). Чтобы обе эти инициативы увенчались успехом, мы призываем наших друзей и партнёров оказать конкретную поддержку», – сказал глава государства. – Мы надеемся, что международное сообщество расширит свои обязательства по увеличению финансирования климатических программ», – добавил президент.

Но финансирование – это только первое препятствие. Даже если нам удастся ограничить повышение глобальной температуры до 1,5 градуса к 2050 году, страны Центральной Азии все равно столкнутся с повышением температуры до 2,5 градуса. Это приведёт к нехватке воды, сильной жаре, опустыниванию и экстремальным гидрологическим явлениям. Поэтому адаптация неизбежна и необходима, считает Касым-Жомарт Токаев. «Например, мы призываем выделять больше средств на поддержку Международного фонда спасения Аральского моря – некогда четвёртого по величине внутреннего водоёма в мире. Казахстан примет председательство в Фонде в следующем году и надеется привлечь всех партнёров к решению этой проблемы», – отметил он. – Кроме того, мы рады вместе с Францией стать сопредседателями первого тематического саммита «Единая вода» на полях следующей сессии Генеральной ассамблеи ООН». «Основываясь на успешных результатах COP-28, состоявшегося на этой неделе, я приглашаю участвующие государства на Международный форум в Астане в июне 2024 года. Форум может послужить диалоговой платформой для продолжения целенаправленного сотрудничества по острым вопросам, связанным с климатом, до COP-29. Чтобы придать импульс действиям по защите климата в Центральной Азии, мы также решили создать Региональный климатический саммит в Казахстане в 2026 году под эгидой ООН», – отметил Касым-Жомарт Токаев.

Чрезвычайная климатическая ситуация – это глобальный кризис, который требует глобального ответа, считает президент Казахстана. «Мы несём общую ответственность за сохранение нашей планеты и обеспечение устойчивого будущего для всех. Казахстан твердо убеждён, что только коллективные действия и сотрудничество помогут нам разрешить климатический кризис», – заключил он.

<https://informburo.kz/>

КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІНЕ ҚАРСЫ АУҚЫМДЫ ЖӘНЕ ЖЕДЕЛДЕТІЛГЕН ІС- ШАРАЛАРҒА АРНАЛҒАН ЕЛДІК САЛАЛЫҚ БАҒДАРЛАМАЛАРҒА АРНАЛҒАН

COP-28 алаңында ҚР Экология және табиғи ресурстар министрі Ерлан Нысанбаев БҰҰ-ның Климаттың өзгеруі туралы негіздемелік конвенциясының Хатшылығы ұйымдастырған іс-шараға қатысты, ол климаттың өзгеруіне қарсы неғұрлым ауқымды және жеделдетілген іс-қимылдар үшін елдік салалық бағдарламаларға арналған.

Бұл трансформация экономикалық тиімді саясатты, инвестицияларды және әлеуетті арттыру жөніндегі іс-шараларды кешенді және үйлестірілген жүзеге асыруды талап етеді.

Көпжақты даму банкері ел деңгейінде жұмыс істеу арқылы осы трансформацияны қолдау үшін бірегей мүмкіндіктерге ие. Іс-шарада бағдарламалық тәсілдерді қолдану мәселелері, сондай-ақ қаржы институттары мен басқа да халықаралық мүдделі тараптар осы әзірлемелерді қалай қолдайтыны талқыланды. Инвестицияларды жұмылдыру мәселесі бойынша Халықаралық энергетикалық агенттіктің (ХЭА) атқарушы директоры Фатих Бирол, Египеттің халықаралық ынтымақтастық министрі Рания Әл-Машат сөз сөйледі. Азия инфрақұрылымдық инвестициялар банкінің (АПИИ) Президенті Джин Лицунь бағдарламалық тәсілдер арқылы елдерді қолдау туралы пікірімен бөлісті. Еуропалық Қайта Құру және даму банкінің (ЕКДБ) президенті Одиль Рено-Бассо климаттың өзгеруіне қарсы іс-қимылды масштабтау туралы жеке сектордың пікірімен бөлісті. Солтүстік Македонияның қоршаған ортаны қорғау және қала құрылысы министрі Катя Жукова да қатысты, ол елдердің үміттеріне назар аударды. Өз кезегінде Ерлан Нысанбаев метан шығарындыларын азайту жөніндегі жаһандық міндеттеме бойынша Қазақстанның қосылатынын жариялады және осы бағыттағы ынтымақтастыққа шақырды. Ол сондай-ақ өз сөзінде технологияларды беру және әлеуетті арттыру және дамыған елдердің қолдауы қажеттігін атап өтті.

<https://www.gov.kz/>

ГОД ЭКОЛОГИИ ШОС: ЭКООРГАНИЗАЦИИ ПРОВЕДУТ ОКОЛО 20 СОВМЕСТНЫХ МЕРОПРИЯТИЙ

Под председательством Казахстана в Шанхайской организации сотрудничества разработан и подписан План мероприятий по реализации в 2024 году объявленного по инициативе Президента Казахстана К.-Ж.Токаева Года экологии ШОС.

Необходимо отметить, что защита экологии – одна из ключевых задач председательства Казахстана в Шанхайской организации сотрудничества, передает корреспондент агентства Kazinform.

Поддержав данную инициативу, государства-члены ШОС выступили за активную реализацию предложенных Казахстаном мероприятий, направленных на рациональное природопользование и способствующих улучшению состояния экологических систем, сохранению биоразнообразия, предоставлению экологической информации, пропаганде экологических знаний, экологическому образованию и просвещению. Всего в рамках

проекта на территории государств-членов ШОС в 2024 году экологическими организациями планируется провести порядка 20 совместных мероприятий по разным тематикам, в том числе приуроченных к Всемирному дню окружающей среды, Международному дню биологического разнообразия и Всемирному дню защиты леса. Данная инициатива рассматривается в качестве весомого вклада ШОС в достижение Целей в области устойчивого развития ООН. Отмечается, что Казахстан будет и дальше продвигать принятие практических мер Шанхайской организации в деле защиты окружающей среды.

<https://www.inform.kz/>

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІНІҢ ҚОҒАМДЫҚ КЕҢЕСІНІҢ ОТЫРЫСЫ

13.12.2023 ж.. Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрі Ерлан Нысанбаевтың төрағалығымен Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Қоғамдық кеңесінің кезекті отырысы өтті. Отырысқа Министрліктің, қоғамдық бірлестіктердің, коммерциялық емес ұйымдардың өкілдері, қоғамдық кеңес мүшелері қатысты.

Қоғамдық кеңестің жұмысы барысында рұқсат етілмеген полигондарды жою, жоғары вольтты желілерде құстардың өлімін болдырмау жөніндегі жұмыс тобының қызметі, балобан

санын азайту, ластанған қалалардағы экологиялық жағдайды жақсарту және т. б. мәселелер талқыланды.

Қоғамдық кеңес экологиялық ақпаратқа қол жеткізуді қамтамасыз ету мәселесіне жеке тоқталды. Министр атап өткендей, мемлекеттік экологиялық ақпарат қорының интернет-ресурсында экологиялық ақпаратқа еркін қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін (www.ecogosfond.kz) қоршаған ортаны қорғау және табиғат пайдалану саласындағы нормативтік-құқықтық құжаттардың электрондық дерекқоры орналастырылатын жерде қоршаған ортаның жай-күйі және ҚР Табиғи ресурстарын пайдалану туралы жыл сайынғы Ұлттық баяндаманың электрондық нұсқасы орналастырылады, ол жай-күйі туралы толық түсінік береді қоршаған орта және өңірлердегі экологиялық ахуал.

Естеріңізге сала кетейік, ҚР Экология және табиғи ресурстар Министрлігі жанындағы Қоғамдық кеңес «Қоғамдық кеңестер туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес құрылған және коммерциялық емес ұйымдардың, азаматтардың мемлекеттік органдардың шешім қабылдауына кеңінен қатысуын қамтамасыз ету мақсатында халық алдында есеп беретін мемлекетті қалыптастыру жөніндегі мемлекеттік саясатты іске асыруға бағытталған.

<https://www.gov.kz/memleket/>

КАЗАХСТАН ЗАВЕРШИТ СОЗДАНИЕ РЕЗЕРВАТА ДЛЯ КАСПИЙСКИХ ТЮЛЕНЕЙ В 2024 ГОДУ

МОСКВА, 5 дек – РИА Новости. Казахстан планирует завершить работу по созданию природного резервата для защиты каспийских тюленей в 2024 году, заявил министр иностранных дел республики Мурат Нуртлеу на заседании глав МИД прикаспийских государств в Москве.

Нуртлеу напомнил, что каспийские тюлени являются эндемиками, а потому вопросы гибели и сокращения численности этих млекопитающих остаются весьма актуальными.

«В целях сохранения и защиты его популяции в

2024 году в Казахстане планируется завершение работ по созданию государственного природного резервата. В данном вопросе считаем необходимым объединить наши усилия для принятия комплексных мер и решений», - сказал глава МИД.

Ранее министерство водных ресурсов и ирригации республики сообщило, что в Казахстане создадут научно-исследовательский институт Каспийского моря, одной из задач которого будет изучение причин массовой гибели тюленей.

<https://ria.ru/>

УТВЕРЖДЕНЫ ПРАВИЛА ВЫПЛАТ ЗА СБОР, ТРАНСПОРТИРОВКУ И ПЕРЕРАБОТКУ ОТХОДОВ РОП

EcoQolday

27 ноября 2023 года Приказом министра экологии и природных ресурсов Республики Казахстан утверждены «Правила направления денег оператором расширенных обязательств производителей (импортеров) поступивших на его банковский счет от производителей и импортеров на организацию сбора, транспортировки, подготовки к повторному использованию, сортировки, обработки, переработки, обезвреживания и (или) утилизации отходов, образующихся после утраты потребительских свойств продукции (товаров), на которую (которые)

распространяются расширенные обязательства производителей (импортеров) путем выплат» (EcoQolday).

Данные правила опубликованы 6 декабря 2023 года и вводятся в действие 4 февраля 2024 года (по истечении 60 календарных дней после дня его первого официального опубликования).

В этой связи, акционерным обществом «Жасыл даму» с 11 декабря 2023 года будут проводиться работы по разъяснению вышеназванных Правил для сборщиков и переработчиков отходов, а также других заинтересованных сторон.

Информация о дате, времени и месте (ссылка) проведения разъяснительных работ будет размещена дополнительно на сайте акционерного общества «Жасыл даму».

<https://www.gov.kz/>

В КАЗАХСТАНЕ СНОВА ВВЕДУТ ЗАПРЕТ НА ВЫВОЗ НЕКОТОРЫХ ВИДОВ РЫБЫ

Министерство экологии и природных ресурсов подготовило приказ «О введении запрета на вывоз отдельных видов необработанной рыбы с территории Республики Казахстан», сообщает Zakon.kz

«Ввести запрет на вывоз отдельных видов рыбы мороженой, свежемороженой или охлажденной (сом и судак) сроком на 6 месяцев», - говорится в документе. Исключение составляет клариевый (африканский) сом.

Как поясняется, ранее приказом МЭПР от

30 марта 2023 года был введен запрет на экспорт судака и сома в переработанном виде сроком на 6 месяцев. Данный запрет действовал в период с 15 апреля по 15 октября 2023 года. «По завершению действия указанного запрета проведен анализ экономической эффективности по введенным ограничениям, которые свидетельствуют об эффективности принятых мер. Исходя из положительной динамики показателей, полагаем целесообразным продлить регулирование экспорта путем введения запрета на вывоз судака и сома в переработанном виде, с возможностью дальнейшей пролонгации», - говорится в обосновании. Также указывается, что данный вопрос 1 декабря 2023 года поддержан на заседании МВК.

<https://www.zakon.kz/>

КИІК «ЖОЙЫЛУ ҚАУПІ ЖОҒАРЫ» САНАТЫНАН «ЖОЙЫЛУ ҚАУПІ АЗ» САНАТЫНА АУЫСТЫ

2023 жылдың 11 желтоқсанында Халықаралық табиғат қорғау одағы (ХТҚО) киіктің Халықаралық Қызыл тізімдегі «Жойылу алдында тұрған» санатынан «Қауіп төнуге жақын» санатына ауысатынын жариялады. Киіктің «Жойылу қаупі жоғары» санатынан «Жойылу қаупі аз» санатына ауысуы Қазақстандағы киік санының көбеюіне тікелей қатысты.

Жануарлар түрлерін қорғау және санақ жүргізу жөніндегі мемлекеттік шаралар кешені республикадағы киік популяциясын сақтау мен қалпына келтіруде айтарлықтай жетістіктерге қол жеткізуге мүмкіндік берді. 2003 жылы еліміздегі киік саны – 21 мың болса, 2023 жылы Қазақстандағы киік саны – 1 млн 915 мың дараққа жеткен (2023 жылғы көктемгі санақ деректері бойынша Қазақстандағы киіктің болжамды саны – 1 915 000 дараққа жетіп, ҚазКСР кезеңінің ең жоғары көрсеткішінен (1 200 000 дарақ) асып түскен.

2006 жылдан бастап Қазақстан Үкіметі жалпы ауданы – 5 081 485 га киік мекендейтін жерлерде ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды құрды және кеңейтті. Киіктің бетпақдала

популяциясын қорғау үшін «Ырғыз-Торғай», «Алтын Дала» мемлекеттік табиғи резерваттары, Орал популяциясы үшін «Бекейорда» резерваты құрылды.

Министрліктің қарапайым инспекторларының адал еңбегінің, мемлекеттің экологиялық саясаты мен азаматтардың жауапкершілігінің арқасында киік санын қалпына келтіруде жоғары нәтижелерге қол жеткіздік. Дүние жүзіндегі киік популяциясының 98 пайыздан астамы Қазақстанда шоғырланған! 2006 жылдан бастап Қазақстан, Ресей, Өзбекстан және Түрікменстан арасында киіктің сақталуына, қалпына келтірілуіне және орнықты пайдаланылуына қатысты өзара түсіністік туралы меморандум шеңберінде уағдаластықтар қолданылып келеді. Бұл құжат қоныс аударатын жабайы жануарлар түрлері бойынша Конвенцияның (CMS) қатысушылары ретінде елдердің халықаралық міндеттемелерін орындау үшін қабылданған.

Санақ пен қорғау ісінің жүйелілігі, сондай-ақ ғылыми және қоғамдық ұйымдармен ынтымақтастық қарым-қатынастың болуы киік санын тұрақтандыруға және оларды тұрақты пайдаланудың объективті негізін жасауға мүмкіндік берді.

<https://www.gov.kz/>

КӘСІПКЕРЛЕР 2,4 МЛРД ТЕҢГЕ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТӨЛЕМ ЖАСАҒАН — ОЛАР БҰЛ ТӨЛЕМНЕН БОСАТЫЛҒАНЫН БІЛМЕГЕН

Құқық қорғау қызметі аясында Бас көлік прокуратурасы бизнес субъектілерінің құқықтарына нұқсан келтіретін фактілерді анықтады. Бұл туралы Бас көлік прокуратурасы жазды.

«2022 жылдан бастап қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төлеу бойынша міндеттемелер өзгертіліп, кәсіпкерлердің жекелеген санаттары экологиялық төлемдерден босатылған. Осыған қарамастан, бұл мән-жайларды білмей, кәсіпкерлер тиісті төлемдерді жүргізуді жалғастырды, ал салық органдары олардың негізсіз

шығындарын болдырмау мақсатында тиісті түсіндіру жұмыстарын жүргізбеген», — деп жазылған хабарламада.

Мысалы, осындай төлемдерді төлеушілер санатына кірмейтін «№3 Sk автовокзал паркі» ЖШС мемлекеттік бюджетке 15 млн астам теңге төлеген. Сол сияқты басқа 2 203 кәсіпкер де бюджетке негізсіз 2,4 млрд теңгеден жоғары қаражатты аударған.

Көлік прокуратурасы органдарының араласуынан кейін ғана кәсіпкерлерге оларды осындай алымдарды төлеушілер тізімінен алып

тастағандығы туралы жеткізілді. Сонымен қатар, көлік прокуратурасының актісі бойынша кәсіпкерлерге ақшалай қаражатты қайтару бойынша жұмыс басталып, 500 артық кәсіпкерге шамамен 30 млн теңге қайтарылды.

Мемлекеттік кірістер комитетіне салық заңнамасындағы өзгерістер туралы ақпаратты бизнес қауымдастыққа тиімді жеткізу жөніндегі шараларды әзірлей отырып, осындай жағдайдың туындау себептерін талдау тапсырылды.

<https://informburo.kz/kazs/>

ПРЕДПРИЯТИЯ ОБЯЖУТ ПОЛУЧАТЬ КОМПЛЕКСНОЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ РАЗРЕШЕНИЕ

Со следующего года крупные казахстанские предприятия обяжут получать комплексное экологическое разрешение, сообщает «Хабар 24». Речь о внедрении современных технологий на производстве, которые позволили бы сократить вредные выбросы в окружающую среду. Об этом рассказал вице-министр экологии и природных ресурсов Мансур Ошурбаев на заседании рабочей группы по экологическому аудиту. По его словам, в списке около 150 природопользователей. На внедрение новых технологий им дадут 10 лет. Если компании не снизят выбросы, их ждут крупные штрафы, заявили в Министерстве.

Там также сообщили о завершении экологического аудита на «АрселорМиттал Темиртау». Его проводила международная организация. Теперь данные проанализируют и после обнародуют. Мансур Ошурбаев, вице-министр экологии и природных ресурсов РК: «По результатам работы в течение 10 лет, согласно Экологическому кодексу, будет понятно. Если организация или природопользователь не приняли никаких мер в течение 10 лет, ничего не улучшили, то к ним будут применяться колоссальные штрафные санкции. Для того чтобы они восстановили государству за те выбросы, за которые не платили в течение 10 лет».

<https://24.kz/ru/>

ҚАЗАҚСТАНДА ШЫРШАНЫ КЕСКЕНДЕРГЕ ҚАНША АҰЫППҰЛ САЛЫНАДЫ

Қазақстанда шыршаны кескен адамдарға айыппұл салынады, деп хабарлайды Zakon.kz. Жыл сайын желтоқсан айында мереке жақындаған сайын Жаңа жылдың символы

– шыршаға сұраныс арта түседі. Әкімшілік кодекстің 381-1-бабына (Ағаштар мен бұталарды заңсыз кесу, жою немесе зақымдау) сәйкес, заңсыз кесілген шырша үшін – 50-ден 150 АЕК-ке дейін (172-ден 517 мың теңгеге дейін) айыппұл қарастырылған. Табиғатқа келтірілген шығынды да төлеуге тура келеді – тағы 15 АЕК (51 750 теңге). Қазақстанда 1 желтоқсаннан бастап жазғы дөңгелекпен жүрген жүргізушілерге айыппұл салына бастады.

<https://mail.kz/kz/news/kz>

ШАРДАРА ҚАЛАСЫНДАҒЫ МЕКТЕПТЕРДЕ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚТЫ АРТТЫРУ КҮНДЕРІ

Түркістан облысы адами әлеуетті дамыту бөлімінің Шардара аудандық адами әлеуетті дамыту бөліміне қарасты «М.Горький атындағы жалпы орта мектебі» КММ-де «Мектепті дамыту жөніндегі кешенді шаралар» жобасын іске асыру аясында экологиялық мәдениетті арттыру және жастар мен балалар үшін қолайлы экологиялық жағдайлар жасау» Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы мен Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінің қолдауымен. Экологиялық іс-әрекеттің мақсаты: экологиялық мәдениетін, санасын және дүниетанымын қалыптастыру.

Тренингтер барысында біз экологиялық білім берудің теориялық және практикалық негіздерін қолдандық, жоғары сынып оқушыларына экологиялық білім беру жүйесіне экологиялық принциптерді енгізудің тиімді формаларын, әдістері мен тәсілдерін қолдандық. Интерактивті оқыту жаттығулары оқушылардың экологиялық білімін жаңа оқу жағдайында жүзеге асыруға, табиғат объектілері мен олармен қарым-қатынасты

қабылдауды түзетуге бағытталған. Тренинг барысында қызықты әрі пайдалы мастер-класс өткізілді, онда балалар пластик, қағаз, шыны, тұрмыстық техника, киім, кітаптар, батареялар, пластикалық карталар, тамақ қалдықтары және т.б. дұрыс сұрыптауды үйренді. Тренингке қатысушыларға қаламдар мен маркерлер, белсенді балаларға сертификаттар табыс етілді. Экологиялық викторина оқушылардың қоршаған әлем туралы түсініктерін кеңейтуге, еліміздің экологиялық жағдайы, табиғатты қорғау және табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану туралы білімдерін тереңдетуге және кеңейтуге, оқушылардың жеке қасиеттерін дамытуға көмектесті. Президенттік саябақта мектеп оқушыларына арналған экскурсия – адам мен табиғаттың тікелей байланысы, ол екі аспектіні қамтиды: біріншіден, біз табиғатты зерттейміз, екіншіден, табиғат бізді үйретеді. Биолог мұғалім балаларды сирек кездесетін экзотикалық ағаштармен таныстырып, құстардың әр түрі туралы әңгімеледі, ал балалар саябақтың фаунасы мен флорасын зерттеді. Саябақта студенттер ұлттық мүсіндерді аралап, суретке түсті. Волонтерлік іс-шара өткізіліп, оқушылар Шардара су қоймасының жағасын тазартып, тазартты. Адамның өзі тазалық жұмыстарына қатысқанда ол туралы ойланып, үлгі көрсете бастайды және өмірге экологиялық таза көзқарасты барынша насихаттайды.

<http://eko-kaz.kz/>

«ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ МӘСЕЛЕЛЕРІНДЕГІ ЖҰРТШЫЛЫҚТЫҢ РӨЛІН НЫҒАЙТУ» ДӨҢГЕЛЕК ҮСТЕЛ

2023 жылғы 29 қарашада Астана қаласында гибридті форматта «Қоршаған ортаны қорғау мәселелеріндегі жұртшылықтың рөлін нығайту» тақырыбында дөңгелек үстел өтті.

ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігі «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» ШЖҚ РМК-мен бірлесіп ұйымдастырған іс-шараға өңірлік Орхус орталықтарының, әкіметтік емес ұйымдардың өкілдері, экология саласындағы тәуелсіз сарапшылар қатысты. Дөңгелек үстел барысында атмосфералық ауаның ластануы және ластағыштардың трансшекаралық тасымалы, Орталық Азия өңірінің экологиялық проблемаларын шешуге жұртшылықтың қатысуы сияқты тақырыптардың кең ауқымы талқыланды. Сондай-ақ, өскелең ұрпақтың экологиялық мәдениеті және оқу бағдарламаларына «экология» пәнін енгізу қажеттілігі және т. б. туралы айтылды.

Дөңгелек үстел аясында «Экологиялық білім берудің үздік ұйымы» Ұлттық байқауының жеңімпаздарын марапаттау рәсімі өтті. Бұл конкурсты жыл сайын ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігі әкімдіктермен бірлесіп «Жасыл Қазақстан» Ұлттық жобасын іске асыру шеңберінде өткізеді. Конкурстың мақсаты – республиканың жалпы білім беретін мекемелері арасында эко-бағдарланған қызметте және орнықты дамуда бастаманы қалыптастыру. Бекітілген Ережеге сәйкес,

Конкурс екі кезеңде өткізілді: үш номинация бойынша аймақтық және ұлттық; 1) «Табиғатқа жанашыр ұйым» номинациясы; 2) «Үздік экологиялық жоба» номинациясы; 3) «Экологиялық сауат және ақпараттандыру» номинациясы. Әр облыстан әр номинация бойынша бір үміткер таңдалды, содан кейін екінші кезеңге қатысқан жеңімпаз. Екінші кезеңге 47 ұйым қатысты, олардың ішінен 9 жеңімпаз іріктеліп, марапатталды. «Табиғатқа жанашыр ұйым» номинациясы бойынша: Бірінші орын – Павлодар облысы әкімдігінің Білім беру басқармасы Баянауыл ауданы білім беру бөлімінің «Шакен Айманов атындағы жалпы орта білім беру мектеп-интернаты» КММ; Екінші орын – Жамбыл облысы әкімдігінің Білім беру басқармасы Меркі ауданы білім беру бөлімінің «Мұхтар Әуезов атындағы жалпы орта білім беру мектеп-лицейі» КММ; Үшінші орын – Қызылорда облысы әкімдігінің Білім беру басқармасы Шиелі ауданы білім беру бөлімінің «№ 47 М.В.Ломоносов атындағы жалпы орта білім беру мектеп-лицейі» КММ. «Үздік экологиялық жоба» номинациясы бойынша: Бірінші орын – Жамбыл

облысы Тараз қаласының физика-математика бағытындағы Назарбаев Зияткерлік мектебі; Екінші орын – Шымкент қаласының химия-биология бағытындағы Назарбаев Зияткерлік мектебі; Үшінші орын – Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің Білім беру басқармасы Шал ақын ауданының білім беру бөлімінің «Социалистік еңбек ері Есім Шайкин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі» КММ. «Экологиялық сауат және ақпараттандыру» номинациясы бойынша: Бірінші орын – Шығыс Қазақстан облысы әкімдігі Білім беру басқармасының «Дарынды балаларға арналған валеологиялық мамандандырылған мектеп-кешені» КММ, Өскемен қаласы; Екінші орын – Қостанай облысы әкімдігі Білім беру басқармасы Қостанай ауданы білім беру бөлімінің «Алтынсарин жалпы білім беретін мектебі» КММ; Үшінші орын – Павлодар облысының Білім беру басқармасы, Павлодар қаласы білім беру бөлімінің «Балалар-жасөспірімдер экология және туризм орталығы» КМҚМ.

<https://ecogofond.kz/>

НОВЫЕ ПРОЕКТЫ ПО УЛУЧШЕНИЮ ЭКОЛОГИИ И ЗАЩИТЕ ЖИВОТНОГО МИРА ПРЕДСТАВИЛИ СТУДЕНТЫ АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Новые проекты по улучшению экологии и защите животного мира представили студенты Акмолинской области. Молодые исследователи за последний год разработали ряд новшеств, которые могли бы изменить облик Щучинской-Бурабайской курортной зоны и привлечь сюда больше туристов, информирует корреспондент «Хабар 24». В последнее время в курортной зоне участились дорожно-транспортные происшествия с участием диких животных. В среднем в месяц происходит до 10 аварий. Решение проблемы предложил студент колледжа лесного хозяйства, экологии и туризма Матвей Синкевич. Он спроектировал экодуки, специальные переходы через автодороги для диких животных. Проект уже поддержали в нацпарке.

Матвей Синкевич, студент: «Если данные экодуки будут иметь место на территории национального парка, в первую очередь это сохранение биоразнообразия туристических мест. Также мы рассматриваем такую идею, как включение фотоловушек на территории этих самых экодуков, к которым

Продолжение на 4 странице

НОВЫЕ ПРОЕКТЫ ПО УЛУЧШЕНИЮ ЭКОЛОГИИ И ЗАЩИТЕ ЖИВОТНОГО МИРА ПРЕДСТАВИЛИ СТУДЕНТЫ АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Продолжение. Начало на 3 странице

может подключиться турист по QR-коду и в живом времени наблюдать за дикими животными».

Другие студенты намерены наладить производство стабилизированного мха. Такими фитостенами они хотят украсить местные санатории и туристические объекты. Это позволит заметно улучшить экологическое состояние курортной зоны, говорят юные исследователи. Проектом также заинтересовались в акимате района.

- Бексултан Манабаев, студент: «Мох выделяет полезные вещества, фитонциды, поглощает очень хорошо шум. Также поглощает в себя различные частицы пыли и тому подобное. Он вообще в целом непривередлив, он очень хорошо растёт в любых местах. Единственный нюанс, он сильно любит влагу. Это очень легко создать в домашних

условиях».

Мадина Мырзабаева, преподаватель: «Мы разрабатываем именно такие бизнес-проекты, которые направлены на улучшение воздушной среды обитания человека, которые влияют окружающую природную среду и очищение атмосферного воздуха. Также наши бизнес-проекты направлены на то, чтобы студенты умели создавать такие бизнес-проекты, где проводятся расчёты, затраты, высчитывается доходная часть, прибыльная часть».

В этом году колледжу лесного хозяйства, экологии и туризма исполнилось 125 лет. В старейшем учебном заведении в честь юбилея провели фестиваль новых разработок в сфере экотуризма и защиты окружающей среды. Множество предложений студентов местные предприятия сразу же взяли на заметку.

Шокан Оразалин, руководитель Управления образования: «Это не просто учебное заведение, а центр научных исследований в области экологии и лесных ресурсов в регионе. Колледж оказывает большую помощь национальному парку «Бурабай» и дендропарку по выращиванию новых пород деревьев и озеленению. Вместе с этим, благодаря научным проектам студентов и преподавателей местные предприятия внедряют у себя на производстве новые технологии. Поэтому большое внимание мы уделяем дуальному обучению, что открывает огромные перспективы для всех. Сейчас студенты продолжают совершенствовать свои начинания. И многие из них уже ищут спонсоров и инвесторов, чтобы воплотить в жизнь бизнес-проекты».

<https://24.kz/ru/news/>

ТОННЫ МУСОРА ВЫВЕЗЛИ ИЗ САКРАЛЬНЫХ МЕСТ КАЗАХСТАНА АКТИВИСТЫ МК «ЖАСТАР РУХЫ»

Активисты и волонтеры молодежного крыла партии AMANAT «Жастар рухы» в этом году очистили от мусора и надписей ряд природных объектов и исторических памятников. Волонтеры рассказали Liter.kz, как проходит работа по устранению актов вандализма в Казахстане.

В Казахстане растёт количество случаев вандализма. Глава государства Касым-Жомарт Токаев на последнем заседании Национального курултая отметил, что трепетное отношение к своей земле и стране – одно из самых значимых качеств личности «Адал азамат». Активисты и волонтеры подают пример общественности и защищают исторические памятники и призывают к более ответственному отношению к своей природе и истории. В этом году они очистили скалу Жумбактас, расположенную в Государственном национальном природном парке «Бурабай», где приняли участие более 50 активистов. Молодёжь Алматинской области очистила от надписей и мусора «Тамгалы тас», в Абайской области – памятник Ш. Кудайбердиеву, в Улытауской области – памятник С. Сейфуллину, Карагандинской и Жамбылских областях – памятник жертвам политических репрессий, столичная молодёжь – памятник Кенесары хану, а также активисты Туркестанской области – мавзолей Ходжа Ахмеда Яссауи.

В дальнейшем активисты и волонтеры молодежного крыла

«Жастар рухы» продолжают работы по восстановлению и очистке памятников от загрязнения мусором национальных парков и исторических мест. Один из координаторов проектов в молодежном крыле «Жастар рухы» – Мират Ашимбаев. Он студент университета «Туран» в городе Конаеве.

21 октября алматинский филиал молодежного крыла «Жастар рухы» провел экоакцию под названием TazaLike. Целью данной акции является сохранение окружающей среды и формирование экологической культуры среди подрастающего поколения. Вместе с молодыми патриотами страны мы поехали в исторически богатое место под названием Тамгалы-Тас, которое расположено на берегу реки Иле. Активистами молодежного крыла была проведена большая работа по очистке от мусора территории и в округе Тамгалы-Тас, рассказал Мират Ашимбаев.

В акции приняли участие более 25 человек. Благодаря активной работе каждого из активистов с территории было вывезено более 50 мешков мусора. Затрудняло работу то, что мусор лежал в труднодоступных местах.

Студентка четвертого курса Элина Колганова также стала активной участницей акции TazaLike. Она студентка четвертого курса группы «Туризм» Восточно-Казахстанского университета имени С. Аманжолова. С недавних пор состоит в молодежном крыле.

Восточно-Казахстанская область – один из красивейших регионов страны. Каждый год сюда едет много туристов, которых привлекает богатейшая природа нашей области. Но последствия таких визитов часто плачевны – в лесах, степях, ущельях встречается мусор как след человека. Поэтому мы с такими же неравнодушными ребятами вышли принять участие в экоакции и убрать мусор после людей в сакральном месте – ущелье Акбаур, что недалеко от города Усть-Каменогорска. Мы вывезли десятки мешков, наполненных пакетами и бутылками, и местность сразу стала красивее, говорит Элина Колганова.

Активисты призвали казахстанцев оставлять после себя природу Казахстана нетронутой, убирать за собой мусор и не расписывать скалы краской.

<https://liter.kz/>

СТУДЕНТЫ ПРЕДСТАВИЛИ СВОИ РЕШЕНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ПРОБЛЕМ

Найти решение проблемы дефицита воды и глобального изменения климата попытались студенты Казахского агротехнического исследовательского университета имени С.Сейфуллина в Астане, передает «Хабар 24».

На мероприятии, организованном посольством Великобритании в Казахстане, студенты презентовали свои проекты. Молодые ученые погрузились в экологические проблемы, и обсудили возможности повышения производительности в сфере

сельского хозяйства при сохранении уникального разнообразия страны.

Кэти Лич, чрезвычайный и полномочный посол Великобритании в РК:

- В Дубае лидеры всех стран собираются для обсуждения, что делать дальше и как бороться с изменением климата. И до этой важной встречи мы очень хотели поговорить со студентами и повлиять на их самосознание. Очень рада, что университет согласился работать с нами и вместе

мы подготовили студентов.

Акима Токтарова, студентка КазАТУ им. С. Сейфуллина:

Темой является изменение климата на биоразнообразии. Это проблема глобального масштаба. Мы в целом рассказали, как это все влияет на человечество, биоразнообразие. Хотели показать важность этой темы, что нужно спасать, думать обо всем.

<https://24.kz/ru/news/>

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫҢ ЖАҰ-КҮІ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРЫН ПАЙДАЛАНУ ТУРАЛЫ 2022 ЖЫЛҒЫ ҰЛТТЫҚ БАЯНДАМА ЖАРИЯЛАНДЫ

Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми интернет ресурсында <http://ecogeo.gov.kz/> ги және Бірыңғай экологиялық Интернет ресурста <http://ecogosfond.kz> 2022 жылға арналған Қоршаған ортаның жай-күйі туралы және Қазақстан Республикасының табиғи ресурстарын пайдалану туралы ұлттық баяндаманың (Ұлттық баяндама) қазақ және орыс тілдеріндегі электронды нұсқасы жарияланды.

Ұлттық баяндаманы ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігі Қазақстан Республикасы Экологиялық Кодексінің 23-бабының негізінде өңірлердегі және тұтастай елдегі нақты экологиялық жағдай және оны жақсарту бойынша қабылданатын шаралар туралы халықты хабардар ету мақсатында дайындалды.

Ұлттық баяндамада ұсынылған ақпарат Қазақстан Республикасының мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдары ұсынған ресми материалдарға, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің Ұлттық статистика бюросының деректеріне негізделеді.

Ұлттық баяндама үшін материалдарды жүйелеу мен өңдеуді ҚР ЭТРМ «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» ШЖҚ РМК орындады.

ҚР Экология және табиғи ресурстар

министрлігі орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдарға, халықаралық және үкіметтік емес ұйымдарға, «Қазгидромет» РМК-ға, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің Ұлттық статистика бюросына Ұлттық баяндамамен жұмыс істеу процесінде ұсынылған материалдар мен консультациялар үшін алғысын білдіреді және одан әрі нәтижелі серіктестікке үміттенеді.

Ұлттық баяндаманың қағаз нұсқасымен Мемлекеттік экологиялық ақпарат қорынан танысуға болады.

<https://www.gov.kz//>

MITSUBISHI CORPORATION И ERNST&YOUNG
ПРИВЛЕКУТ
ДЛЯ ИСКУССТВЕННОГО ЛЕСОРАЗВЕДЕНИЯ В РК

На полях 28-й Конференции сторон Рамочной конвенции ООН об изменении климата состоялись встречи министра экологии и природных ресурсов РК с компаниями Mitsubishi Corporation и Ernst&Young,

В ходе встреч стороны договорились о привлечении японских технологий и реализации совместных проектов по искусственному лесоразведению в целях сокращения и поглощения выбросов парниковых газов. Также обсуждены вопросы по применению конкретных технологий,

по улавливанию углерода и снижению загрязняющих веществ.

Была отмечена значимость заключения Меморандума по Механизму совместного кредитования (JCM), который направлен на развитие углеродных рынков в Казахстане по статье 6 Парижского соглашения.

Компания Ernst&Young выразила готовность в оказании консалтинговой поддержки для Казахстана по реализации статьи 6 Парижского соглашения.

<https://www.inform.kz/>

ДУБАЇ МЕН ҚЫЗЫЛОРДАНЫҢ
КӨГАЛДАНДЫРУ ШЫҒЫНДАРЫН
САЛЫСТЫРУҒА КЕЛМЕЇДІ — ӨҢІР БАСШЫСЫ

Дубай мен Қызылорданың көгалдандыру шығындары салыстыруға келмейді. Бұл туралы «Jibek Joly» телеарнасының «Уәде» бағдарламасына сұхбат берген Қызылорда облысының әкімі Нұрлыбек Нәлібаев айтты, деп хабарлайды Kazinform..

На совещании по развитию Щучинско-Боровской курортной зоны Управляющий делами Президента РК отметил как достижение создание устойчивой системы защиты нацпарка от огня. Силами инспекторов ГНПП и законодательными мерами повышения ответственности минимизировано браконьерство.

«Қызылорда — таза қалалардың бірі. Шаң-тозаң болып жатқан жоқ. Әрине көгалдандыруда проблема бар. Мәселен, біздің жерімізді Шымкент қаласымен не болмаса Жамбыл облысымен, Тараз қаласымен салыстыруға келмейді. Жеріміз тұзды. Тұзды су

жер бетіне өте жақын. Көгалдандыруға кетіп жатқан Дубайдағы шығын мен Қызылордадағы шығынды салыстыруға келмейді. Әрине, қаражат болса көгалдандыруға болады. Алматы не Шымкент қаласында ағаш ексең шығады. Дән түссе өнеді. Бізде де шығады, бірақ өте көп еңбекті, шығынды қажет етеді. Әкім болмасам мен де „әкімшілік дұрыс қарамайды“ дегендей сыни көзбен қарайтын шығармын. Әкім болғаннан кейін жақсы білемін. Қалаға өзімнің үйім сияқты жаным ашып қараймын. Әр азамат солай болуы тиіс деп есептеймін», — деді Нұрлыбек Нәлібаев.

Облыс басшысының айтуынша, өңірде 10-15 жыл өсіп тұрған ағаш кейде өзінен-өзі қурап қалады. Сондай-ақ 20-25 жыл болған ағаштар 6 метрден артық өспейді.

«Жалпы, бұрынғы жылдармен салыстырғанда сыр өңірінде Мемлекет басшысының, Үкімет басшысының қолдауымен қай жағынан алып қарасақ та үлкен серпіліс бар. Ауыз су мәселесі өңір бойынша қазір 98 пайызға шешілді. Газ 75 пайызға тартылды. Қалалар, аудан орталықтары 100 пайыз газдандырылды. Қазір ауылдарға жеткізіліп жатыр. Жақсы жолдардың үлесі 78 пайызға жетті. Бюджет алдыңғы жылдармен салыстырғанда 57 пайызға өсіп, 609 млрд теңгеге жетті», — деді өңір әкімі.

<https://kaz.inform.kz/>

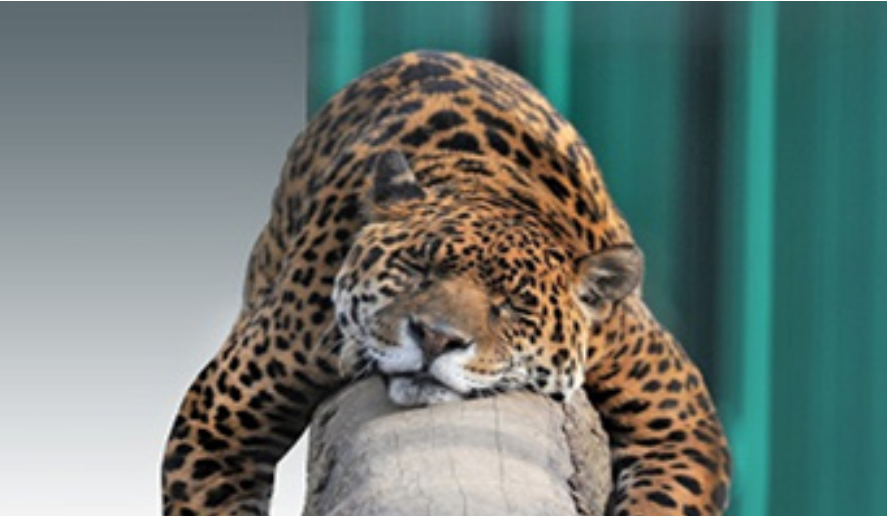
АЛМАТЫ ЗООБАҒЫ ЯГУАРДЫҢ ЕРЕКШЕ
ТІРШІЛІГІ ТУРАЛЫ АЇТЫП БЕРДІ

29 қараша – Халықаралық ягуарлар күні.

Бұл күн жабайы табиғатта осы жануарлар түрінің жойылып кету қаупіне назар аударуға арналған. Осыған орай Алматы хайуанаттар бағы Диана атты ягуар туралы қызық деректер бөлісті, деп хабарлайды Zakon.kz.

Диана 2007 жылы Алматы зообағында дүниеге келген. Дегенмен сол жылы жайсыз оқиға болған. Оның әкесі, белгісіз себептермен Диананың аяғын қатты жарақаттап, құйрығының бір бөлігін жұлып алған.

«Алайда ветеринарларымыз Дианаға дер кезінде көмек беріп, аяғының аман қалған бөлігін сақтап қалды. Ягуар үнемі ветеринарлардың бақылауында. Қазір Диана – Алматы хайуанаттар бағында көп жылдан бері тұратын, келушілеріміздің сүйікті жануарларының бірі», - делінген зообақтың Instagram-дағы

парақшасында. Мамандардың айтуынша, Диана денесіндегі жарақаттарына қарамастан ширақ қимылдайды, айналасымен де жақсы қарым-қатынаста. Көрікті жануарымызға мықты денсаулық, ұзақ өмір тілейміз», - деп қосты Алматы хайуанаттар бағы.

<https://kaz.zakon.kz/>

АЛМАТЫ АПОРТЫ РЕСМИ ТҮРДЕ
ҚАЗАҚСТАНДЫҚ БРЕНД РЕТІНДЕ ТІРКЕЛДІ

Алматы апорты ресми түрде қазақстандық бренд болды. Бұл туралы әділет министрі Азамат Есқараев мәлімдеді, - деп хабарлайды Tengrinews.kz тілшісі. Үкімет қулауында журналистер Алматы алмасы халықаралық деңгейде қазақстандық бренд ретінде қашан тіркелетінін сұрады.

«Апорт бойынша, Қазақстанға географиялық көрсеткішті тіркедік, апорт

– Алматыдан, ол қазақстандық, географиялық тұрғыдан айтсақ, бұл Қазақстанға бекітілгенін қуанышпен айта аламын. Бұл 2023 жылдың 13 қазанында болды. Қазір апортты халықаралық брендке айналдыру үшін жұмыс істеп жатырмыз. Осы мақсатта тиісті бірлестік Франция, Польша сияқты дамыған елдерге отандық алмаларымызды экспорттау үшін материалдар жіберумен айналысып жатыр», - деді министр журналистер сауалына жауап бере отырып.

Сондай-ақ, Есқараев Қазақстанның қымыз, құрт, көже сынды ұлттық тағамдарын патенттеу жұмыстары жүргізіліп жатқанын баса айтты.

<https://kaz.tengrinews.kz/>

РЫСЬ С ДЕТЕНЬШАМИ ВЫШЛА
НА ПРОГУЛКУ В АЛМАТИНСКОЙ
ОБЛАСТИ

Семейство хищников попало в объектив фотоловушки во время прогулки в Жонгар-Алатауском национальном парке Алмаатинской области, сообщает Zakon.kz.

Фотоловушка запечатлела, как мать-рысь и ее детеныши резвятся в лесу.

Видео с животными было опубликовано 26 октября 2023 года на странице в Instagram

Комитета лесного хозяйства и животного мира.

Согласно информации специалистов, в парке обитает 71 туркестанская рысь. «Длина тела хищника составляет 87-104 см, вес может достигать 13-30 кг. Животное не меняет место обитания, населяет в основном горные районы и лесные массивы Жонгар-Алатауского нацпарка». Также сказано, что данный вид рыси занесен в Красную книгу страны, в красный список Международного союза охраны природы. Охота на него запрещена с 1976 года.

В сентябре 2023 года сообщалось, что опасного хищника засняли на камеру в заповеднике Павлодарской области.

<https://www.zakon.kz/>

ГИМАЛАЙ ҰЛАРЫ

Елімізде ұлардың екі түрі кездеседі – Алтай және Гималай ұлары.

10-15-тен топталып, өмір сүреді. Салмағы 2,7-3,4 кг. Қораздары мекиендерінен ірілеу болады.

2022 жылдың күзгі санағы кезінде Алматы мемлекеттік табиғи қорығы аумағында 11 ұлар бар екені анықталды. Ұлардың мекен етететін ауданына экстраполяция жасалған кезде, жалпы саны 477 дарақты құрады. Сібір тауешкілерімен бірге тіршілік етеді. Өте сақ құс, қандай да бір қауіпті сезсе, ысқырып белгі береді. Осы ысқырық арқылы өзін және тауешкілерді қауіптен қорғайды.

<https://www.gov.kz//>

ИНИЦИАТИВА КОМПАНИИ «ЭФЕС КАЗАХСТАН» ПО ВОССТАНОВЛЕНИЮ И УВЕЛИЧЕНИЮ ЛЕСОВ В КАЗАХСТАНЕ

«ИП «Эфес Казахстан» Эртан Курт. Напомним, что в честь запуска проекта в августе на территории экопарка «Сосновый Бор» в г. Алматы основатель ЧФ «Eco Fund Tabigat» Тимур Елеусизов и руководители компании АО «ИП «Эфес Казахстан» вместе с представителями медиа посадили саженцы ясеня, как символ восстановления леса. «Идея, лежащая в основе концепции нашего частного фонда «Eco Fund Tabigat», заключается в привлечении общества к участию в зеленых инициативах для улучшения окружающей среды, популяризации экологической культуры и активной поддержки экологических инициатив в стране. В ближайшем

будущем у нас есть планы создания подобных экологических парков и в других городах Казахстана. И для нас очень важно направить помощь и поддержку ГЛПР «Семей орманы», которых коснулась большая трагедия этим летом. Мы выражаем благодарность компании «EFES Kazakhstan» за первые инвестиции», - подчеркнул руководитель ЧФ «Eco Fund Tabigat» Тимур Елеусизов. Стоит отметить, социальный проект #BMgoGREEN стартовал летом текущего года при поддержке бренда «Белый Медведь» и ЧФ «Eco Fund Tabigat». С июля по сентябрь компания АО ИП «Эфес Казахстан» инвестировала 10 тенге с каждой проданной бутылки «Белый Медведь» «Золотая Серия» на восстановление и расширение лесов в Казахстане. По словам директора департамента маркетинга компании «Эфес Казахстан» Зейнеп Эрман Альп инвестируя 10 тенге с каждой проданной бутылки удалось собрать 8 000 000 тенге, которые компания с радостью направляет на восстановление леса в пострадавшем регионе. Во время телемоста между городами Алматы и Семей Зейнеп Эрман Альп вручил сертификат номиналом 8 млн тенге руководителю ЧФ «Eco Fund Tabigat» Тимуру Елеусизову, которые будут направлены на помощь в посадке деревьев ГЛПР «Семей Орманы».

В мероприятии приняли участие заместитель ГЛПР «Семей орманы» Нсамбекова Асемгуль, руководитель отдела управления природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай Дамир Рахимжанов, руководитель ГУ «Отдел внутренней политики города Семей области Абай» Есенжолов Нуржан Ергалиевич и заместитель руководителя ГУ «Отдел предпринимательства и сельского хозяйства Карасайского района Алматинской области» Жандос Базарбаев. Восстановление лесного массива после пожара и посадка деревьев на протяжении многих лет признана важным шагом на пути к достижению экологической устойчивости. Каждое дерево, посаженное в землю, играет критическую роль в борьбе с разрушением лесов, сокращении уровня углекислого газа, улучшении качества воздуха, сохранении биоразнообразия и защите экосистемы для будущих поколений. Кампания #BMgoGREEN создана с целью привлечь внимание к текущей экологической проблеме и объединить общество в стремлении к более осознанному потреблению и устойчивому развитию.

К сожалению, в свете частых лесных пожаров, которые охватывают в последнее время нашу природу и наносят серьезный ущерб, вопрос экологической устойчивости становится более актуальным, чем когда-либо. Воздействие лесных пожаров на окружающую среду и население вызывает глубокие опасения. «Сегодня мы с радостью подводим итоги социального проекта #BMgoGREEN и передаем инвестиции ГЛПР «Семей орманы» на помощь посадке деревьев. Надеемся, что наше сотрудничество будет успешным и долгосрочным», - отметил генеральный директор АО

Важно подчеркнуть, компания «Эфес Казахстан» не впервые проявляет свое внимание к важности заботы о окружающей среде и формирования экологической культуры в стране, что служит примером ответственного отношения бизнеса к вопросам сохранения природы. В течение семи лет (с 2013 по 2019 годы), совместно с Институтом зоологии Казахстана, компания реализовала проект «Внеси свой вклад. Сохрани природу», который направлен на увеличение популяции беркутов путем адаптации их к жизни в дикой природе. По словам экологов и орнитологов, на начальном этапе программы общее количество беркутов в Алматинской области было менее десяти пар. По завершению этого социального проекта, количество пар птиц увеличилось до 25.

<https://www.qonaev-gorod.kz/news>

НА ОКРАИНЕ АТЫРАУ ЗАМЕЧЕНА СТАЯ ФЛАМИНГО

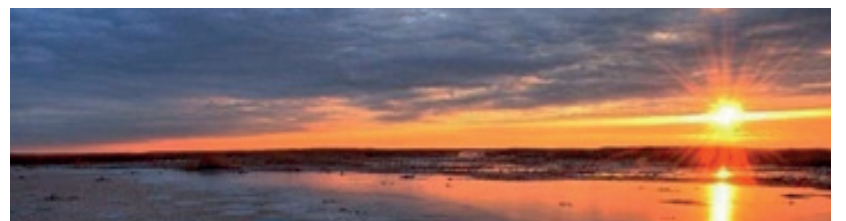
По словам местных жителей-старожилов, а также специалистов-орнитологов, увидеть этих красивых птиц на окраине города, да еще недалеко от действующего нефтеперерабатывающего завода, это большая редкость, передает ИА «NewTimes.kz» со ссылкой на AtyrauPress. Местом отдыха во время осеннего перелета в теплые края стая фламинго выбрала поля испарения «Тухлая балка», которые находятся на окраине Атырау рядом с нефтеперерабатывающим заводом.

Сейчас на полях испарения акиматом и национальной компанией «КазМунайГаз» реализуется экологический проект «Tazalyq», направленный на улучшение экологической обстановки в городе Атырау, основная задача которого – минимизация воздействия на

окружающую среду. По мнению орнитологов, выбор полей испарения для отдыха во время перелета свидетельствует о том, что на этом месте для них отсутствуют «факторы беспокойства», а также имеется природный корм – мелкие рачки. «Судя по характеру пребывания там фламинго, то можно судить о том, что эти птицы там кормятся. Значит, там идут микробиологические процессы, которые дают жизнь растительности и микроорганизмам, которыми питается фламинго», – считает научный сотрудник, орнитолог отдела науки и мониторинга государственного природного резервата «Ак Жайык» Илья Бофонов. И появление на этом месте целой стаи диких птиц, занесенных в Красную книгу, возможно, признак улучшения экологической ситуации на полях испарения.

<https://newtimes.kz/>

С 2024 ГОДА КАЗАХСТАН БУДЕТ ПРЕДСЕДАТЕЛЬСТВОВАТЬ В МЕЖДУНАРОДНОМ ФОНДЕ СПАСЕНИЯ АРАЛА

Министр водных ресурсов и ирригации РК Нуржан Нуржигитов встретился с Чрезвычайным и Полномочным Послом Швейцарии в Казахстане г-ном Салманом Балом и представителями программы Blue Peace Central Asia (ВРСА) Швейцарского агентства по развитию и сотрудничеству, занимающейся вопросами водного сотрудничества, передает пресс-служба министерства.

Нуржан Нуржигитов отметил, что с 1 января 2024 года Казахстан будет председательствовать в Международном фонде спасения Арала, поэтому наша страна нацелена на углублении сотрудничества как с государствами Центральной Азии, так и другими международными организациями и финансовыми институтами. М и н и с т р подчеркнул, что Казахстан намерен реализовать озвученные Главой государства инициативы по созданию в регионе международного водно-энергетического консорциума, который будет учитывать интересы всех стран Центральной Азии.

Посол сообщил, что первая фаза ВРСА близка к завершению, поэтому в данный момент представители программы посещают страны Центральной Азии, чтобы узнать, какие направления следует охватить в рамках второй фазы. Кроме того, в Узбекистане запускается программа по гидрогеологическому прогнозированию, в которой

принимают участие Казахстан, Кыргызстан, Таджикистан, Туркменистан и Узбекистан. Программа позволит отслеживать и измерять водные потоки и расходы воды между странами Центральной Азии.

Представители Blue Peace Central Asia отметили, что их проект охватывает несколько направлений. Например, укрепление региональных институтов управления водными ресурсами в рамках Международного фонда спасения Арала и реализуемой Всемирным банком Водно-энергетической программы для Центральной Азии (CAWER), привлечение экспертов и обмен опытом, модернизация и реконструкция трансграничных гидротехнических сооружений, а также подготовка кадров и повышение их квалификации путем различных курсов и тренингов.

«В следующем году мы планируем начать вторую фазу проекта по сохранению Малого Арала, реализуемого вместе со Всемирным банком. Поэтому мы хотим совместно с Blue Peace поработать над вопросами взаимодействия стран Центральной Азии в водно-энергетической сфере. Также мы заинтересованы в подготовке новых кадров и повышении квалификации действующих специалистов водной отрасли. Надеюсь, наше сотрудничество будет тесным и плодотворным», – отметил министр водных ресурсов и ирригации РК Нуржан Нуржигитов.

<https://azh.kz/ru>

ҚАЗАҚСТАН МЕН ҚЫРҒЫЗСТАН ЖАМБЫЛ ОБЛЫСЫНА СУ ЖІБЕРУ ЖӨНІНДЕ КЕЛІСТІ

Қазақстан мен Қырғызстан Жамбыл облысының суармалы жеріне су беру жөнінде келісті. Бішкекте өткен кездесуде еліміздің мүддесін Су ресурстары және ирригация министрі Нұржан Нұржігітов қорғады. Келіссөз қорытындысы бойынша Талас өзеніндегі «Түйте» каналы арқылы су беруді қалпына келтіру жөнінде шешім қабылданды, деп хабарлайды Kazinform.

ҚР Су ресурстары және ирригация министрі Нұржан Нұржігітовтің Қырғыз Республикасының Ауыл шаруашылық министрі Асқарбек Жәнібековпен кездесуі кезінде Шу және Талас өзендеріндегі мемлекетаралық су шаруашылығы құрылыстарын пайдалану жөніндегі бірлескен комиссияға тиісті тапсырма

берілді. Сондай-ақ, Нұржан Нұржігітов елімізге су жіберуді жақсарту үшін мемлекетаралық пайдаланудағы су шаруашылығы нысандарының тізбесін кеңейту қажеттігін атап өтті.

Мәселен, қазақстандық тарап осы тізбеге Күркіресу өзеніндегі құрылыстарымен «Ақмолда», «Қаратақы» және «Төментамға» арналарын, Шу өзеніндегі «Колос» каналын және Талас өзеніндегі құрылыстарымен бірге «Кож» каналын енгізуді ұсынады. «Өздеріңіз білетіндей, биыл Жамбыл облысының шаруалары Шу және Талас өзендерінің бассейндерінде суармалы су тапшылығын сезінді. Сондықтан осындай жағдай қайталанбас үшін қырғыз әріптестерімізбен бірге Шу

және Талас өзендерінің бассейнінде келесі вегетациялық кезеңді дұрыс жоспарлау бойынша жұмысты алдын ала жасау өте маңызды», – деді Нұржан Нұржігітов.

Шу және Талас өзендерінде мемлекетаралық су шаруашылығы құрылыстарын пайдалану жөніндегі бірлескен комиссияның келесі отырысы 14 желтоқсанда Алматы қаласында өтеді.

Естеріңізге сала кетейік, осыған дейін Нұржан Нұржігітов өзбекстандық әріптестерімен кездесуде 1 сәуірге дейін Түркістан және Қызылорда облыстарына 11,1 текше шақырым су, оның ішінде Арал теңізіне 1,6 млрд текше метр су жіберу туралы келісімге келген болатын.

<https://kazinform.kz/news/>

SIDE EVENT «КАСПИЙ ТЕҢІЗІ АЙМАҒЫНДАҒЫ КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІНЕ ҒЫЛЫМИ ЖЕЛІ ЖӘНЕ БЕЙІМДЕЛУ»

БҰҰ-НЫҢ КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІ ТУРАЛЫ НЕГІЗДЕМЕЛІК КОНВЕНЦИЯСЫ ТАРАПТАРЫНЫҢ 28-ШІ КОНФЕРЕНЦИЯСЫНДА ТЕГЕРАН КОНВЕНЦИЯСЫНЫҢ ҚАТАРЛАС ІС-ШАРАСЫ

Әзірбайжан павильонында БҰҰ-ның Климаттың өзгеруі туралы негіздемелік конвенциясының (БҰҰ РКИК) Тараптар конференциясында COP28 аясында «Каспий теңізі аймағындағы климаттың өзгеруіне ғылыми желі және бейімделу» тақырыбында қатарлас іс-шара өтті. Іс-шараға Қазақстаннан Экология және табиғи ресурстар вице-министрі М.Ошурбаев пен Қазақстан Республикасының Су ресурстары және ирригация бірінші вице-министрі Б. Бекнияз, сондай-ақ түрлі негізгі мүдделі тараптар, сарапшылар мен халықаралық қоғамдастық мүшелері қатысты.

Қазақстан Республикасының Экология және су ресурстары вице-министрлері еліміздің климаттың өзгеруі және оның Каспий теңізі өңіріне әсері мәселесін шешуге бейілділігі туралы мәлімдеді. Олар климаттың өзгеруін азайту және оның салдарына бейімделу үшін жасалған ұлттық күш-жігер туралы айтып, осы саладағы аймақтық ынтымақтастықтың маңыздылығын атап өтті. Іс-шара Каспий теңізі мен оның жағалау аймақтарына климаттың өзгеруінің әсерін шешу үшін ғылыми ынтымақтастық пен келісілген іс-қимылды кеңейтудің шұғыл қажеттілігін атап өтті. Тұрақтылықты арттырудың, орнықты дамуға жәрдемдесудің және болашақ ұрпақ үшін Каспий теңізінің баға жетпес табиғи ресурстарын қорғаудың маңыздылығы атап өтілді.

<https://www.gov.kz/>

ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАНДА ТАҒЫ БІР СУ ҚОЙМАСЫ САЛЫНАДЫ

Шығыс Қазақстан облысында екі су қоймасы жаңғыртылады және жаңа су қоймасы салынады. Бұл туралы облыс әкімі Ермек Көшербаев айтты, деп хабарлайды Kazinform.

«Президент өз жолдауында су ресурстарын ұтымды пайдалануға ерекше назар аударды. Шығыс Қазақстан облысында республика су айдындарының 40%-ы шоғырланған. Ауыл шаруашылығын дамыту үшін су – өнімділікті арттырудың негізгі факторы. Келесі жылдан бастап Үйдене және Қандысу атты облыстағы ірі су қоймаларында қайта жаңғырту жұмыстары басталады.

Сондай-ақ Зайсан ауданындағы Кендірлік өзенінде су қоймасын салу жоспарланып отыр», - деді Е.Көшербаев Орталық коммуникациялар қызметінде өткен баспасөз мәслихатында.

ШҚО әкімінің айтуынша, нәтижесінде суармалы және егістік жерлердің көлемі 30 мың гектарға дейін ұлғаяды және алдын ала есептеу бойынша 830 фермерлік шаруашылықты сумен қамту мүмкіндігі болады.

Айта кетейік, Ермек Көшербаев елордада Шығыс Қазақстан облысының әлеуметтік-экономикалық дамуы туралы есеп беріп жатыр.

Бұған дейін өңір басшысы Шығыс Қазақстан облысындағы орташа жалақы 305 мың теңге екенін айтқан еді.

<https://kazinform.kz/>

АЛМАТЫДА ҚАТТЫ ТҰРМЫСТЫҚ ҚАЛДЫҚТАРДЫ ЖИНАУҒА АРНАЛҒАН КОНТЕЙНЕРЛЕР ОРНАТЫЛДЫ

Алматы қаласының экология және қоршаған орта басқармасы тереңдетілген үлгідегі қатты тұрмыстық қалдықтарды (ҚТҚ) жинауға арналған контейнерлерді ауыстыру бойынша жұмыстар жүргізуде. Бүгінде мегаполистің Әуезов, Бостандық, Наурызбай аудандарында 214 жаңа контейнер орнатылды.

3 текше метрлік бұл контейнерлер қолдануға ыңғайлы, эстетикалық келбетке ие, кез келген климатқа бейімделген. Тығыз жабылатын қақпақтың арқасында жаңбыр мен қардың ішке енуі, қалдықтардың жинақталуы, жағымсыз иістің таралуы мүмкін емес. Ең бастысы, мұндай урналарға құстар мен жануарлар жоламайды.

Еске салсақ, Алматыда тереңдетілген контейнерлер алғаш рет 2012 жылы орнатылды.

Алғашқы үлгілер қорғаныш жабыны жоқ қара металдан жасалды. Ұзақ пайдалану салдарынан мұндай контейнерлер коррозияға ұшырады әрі жайсыз жағдайлардың болуы мүмкіндігін тудырды (ҚТҚ түсіру кезінде қоқыс шығаратын ұйымдардың қызметкерлерінің жарақат алуы, аулалардың санитарлық жағдайының нашарлауы және т.б.) және оларды ауыстыру қажет болды.

<https://kazinform.kz/>

А ВОЗ И НЫНЕ ТАМ: НА ПЛОЩАДКЕ РЕГИОНАЛЬНОЙ ПАЛАТЫ ВНОВЬ ОБСУДИЛИ ПРОБЛЕМЫ С ТБО

Один из самых актуальных вопросов — организация системы управления твердыми бытовыми отходами — вынесли на совместное заседание отраслевого совета туризма и экологии Региональной палаты предпринимателей и комиссии по экологии, ЖКХ и сельского хозяйства при Общественном совете Акмолинской области. Во встрече приняли участие представители бизнеса, уполномоченных государственных органов, других профильных ведомств, передает 716.kz со ссылкой на пресс-службу РПП.

Вопрос управления твердыми бытовыми отходами является сегодня одним из наиболее актуальных. В Казахстане ежегодно образуется до 6 млн тонн отходов, при этом их полноценный сбор и вывоз организован не везде. Проблема усугубляется увеличением количества отходов, выбросы в атмосферу, выщелачивание химических и ядовитых веществ в грунтовые воды приводят к масштабному загрязнению окружающей среды.

В Акмолинской области на сегодня, по данным облуправления природных ресурсов, насчитывается 130 полигонов ТБО, которые имеют земельный акт. Из них разрешительные документы есть только у 24 полигонов. Ни одного узаконенного полигона нет в Аккольском, Аршалыном, Бурабайском, Егиндыкольском, Зерендинском, Коргалжынском, Целиноградском районах, а также в районе Биржан сал, городах Косшы и Кокшетау.

Отсутствие узаконенных полигонов ТБО влечет за собой образование несанкционированных свалок. Только в текущем году в регионе выявлено 622 несанкционированных места размещения отходов, ликвидировано 150.

Представители ведомства тем временем рапортуют, что работа по узаконению полигонов ведется. В частности, разработано технико-экономическое обоснование строительства 8 полигонов в 8 регионах (города Кокшетау, Щучинск, Акколь, Косшы, села Коргалжын, Коянды, Аршалы, Зеренда). Завершены работы по разработке ПСД на строительство полигона ТБО в Щучинске. По проектам полигонов ТБО в Аршалыном, Коргалжынском и Аккольском районах готовится документация к прохождению госэкспертизы, ведутся работы по разработке ТЭО для строительства полигона ТБО в г. Макинске Буландынского района и т.д.

Между тем стоимость реализации проекта по строительству полигона оценивается примерно в 3,8 млрд тенге, при этом срок эксплуатации - всего 25 лет.

«Необходимо рассмотреть вопрос строительства предприятий и заводов по глубокой переработке ТБО, включая органические отходы, которые в общем объеме составляют 42%. На сегодня имеются различные инновационные технологии, нужно привлекать

инвесторов в этих целях. Причем строительство такого завода обойдется не дороже стоимости нового полигона», - считает председатель комиссии по экологии, ЖКХ и сельского хозяйства при областном Общественном совете, член отраслевого совета по туризму и экологии Мариям Абишева.

К слову, спикер не понаслышке знает о существующих проблемах этой отрасли. Многие годы она занимается экологическими проблемами в регионе, не так давно возглавила предприятие по управлению ТБО, расположенное в селе Красный Яр (ТОО «ЭКО-DUMP»). В настоящее время на этом полигоне, как временно действующей площадке сроком до полугода, возобновлен прием отходов, ведется подготовка разрешительных документов. «Проведя анализ действующей системы управления ТБО, начиная со сбора отходов, заканчивая их утилизацией, считаю, что необходимо обязательное внедрение раздельного сбора отходов. Для этого нам нужны раздельные контейнеры. Пока наши сотрудники ведут сортировку ТБО в ручном режиме, и мы все понимаем, насколько это трудоемкий процесс. Усовершенствование этой системы нужно начинать с изменения сознания нашего населения, которое, уверена, с пониманием отнесется к новшествам. Однако эту инициативу, прежде всего, должны подхватить государственные органы, другие бюджетные организации и различные предприятия», - отметила Мариям Абишева.

Между тем, по информации облуправления энергетики и ЖКХ, в области потребность в контейнерах составляет 3730 штук, мусоровозов - 23 единицы. «В текущем году из областного бюджета на приобретение контейнеров и обустройство площадок выделено 255,5 млн тенге. Выделены средства на установку площадок и контейнеров акиматам г. Косшы, Аккольского, Аршалынского, Бурабайского, Есильского, Целиноградского районов. Кроме того, акимат города Кокшетау провел работу по модернизации контейнерных площадок на территории города. На данный момент установлено 239 площадок, из которых 30 завершены в полном объеме. Работы планируется завершить до 15 октября текущего года», - сообщил заместитель руководителя управления энергетики и ЖКХ Акмолинской области Ермек Тушанов.

В ходе прений в адрес госорганов

накопилось немало претензий. По словам директора ТОО «Курылыс-МТК» (полигон г. Степногорск) Динары Жумановой, МИО до сих пор не включили в план природоохранных мероприятий меры государственной поддержки управления и содержания ТБО в Акмолинской области.

Руководитель ТОО «Балкашинский коммунальщик» Ксения Вострикова добавила, что на протяжении ряда лет госучреждения Сандыктауского района не заключают с предприятием договоры по размещению ТБО и золошлака. «Такие крупные организации, как районный отдел образования, КГП на ПХВ «Сандыктау-Су», просто свяжут все отходы на полигон бесплатно. Я прошу компетентные органы промониторить данную ситуацию», - сетует бизнесвумен.

По итогам прений члены отраслевого совета вынесли ряд рекомендаций.

«В первую очередь госорганам рекомендовано принять меры по узаконению полигонов, в том числе полигонов временного хранения в сельских округах. Необходимо разработать «Дорожную карту по решению экологических проблем Акмолинской области», в которую, априори, должны быть включены вопросы узаконения полигонов ТБО с последующим выделением финансирования на ТЭО и ПСД для дальнейшего строительства полигонов», - подчеркнул председатель отраслевого совета по туризму и экологии, руководитель ОО «Ассоциация туризма и отдыха Акмолинской области» Кайрат Султанов.

Маслихатам области, районов и городов рекомендовано утвердить единую ставку тарифа на вывоз ТБО с соответствующей градацией. К примеру, для городов с населением более 100 тыс. человек, курортных зон (Зеренда, Щучинск, Акколь), для пристоличных регионов в рамках агломерационных мероприятий.

Также бюджетным организациям на местах рекомендовано заключать договоры на утилизацию ТБО. Акимату Акмолинской области предложено рассмотреть вопрос выделения финансирования на строительство мусороперерабатывающих заводов в областном центре, в районах - предусмотреть сортировочные полигоны.

<https://716.kz/news/>

«БУРАБАЙ» ҰЛТТЫҚ ПАРКІНІҢ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ «ҚЫЗЫЛ КІТАПҚА» ЕНГЕН АҚҚУДЫ ҚҰТҚАРДЫ

«Бурабай» мемлекеттік ұлттық табиғи паркі Бұланды орман шаруашылығының қызметкерлері Қазақстанның «Қызыл кітабына» енген жаралы сұңқылдақ аққуды құтқарды, деп хабарлайды Kazinform.

Сирек кездесетін құсты Біржан сал ауданының Макинқа ауылының тұрғындары Николай Русских пен Әлия Есімова көріп қалған. Олардың сөзінше, аққу қанатынан жараланған және үйдің маңындағы шалшық суда үй құстарымен

бірге жүзіп жүрген. Олар бірден «Бурабай» ұлттық паркіне хабарласып айтқан.

«Балапан аққу екені көрініп тұр. Сол жақ қанатының қауырсыны түсіп қалған, ұша алмайды. Әлсіреген құс тобынан бөлініп, жылы жаққа кете алмай қалса керек», - деді орман шебері Арман Апахов. Жаралы құс «Бурабай даму» ЖШС хайуанаттар бағына тапсырылды. Қазақстанның «Қызыл кітабына» енген құс осы жерде қыстап шығып, көктемге қарай жыл құстары қайтқан кезде

еркіндікке жіберіледі.

Айта кетсек, «Бурабай» мемлекеттік ұлттық саябағында құстардың 197 түрі бар. Олардың 14-і Қызыл кітапқа енгізілген.

Еске сала кетейік, бұдан бұрын Бурабай ұлттық паркінде қанаты қайырылып, ұша алмай қалған қырғи құтқарылғанын жазған едік.

<https://kazinform.kz/>

РЕШЕНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ПРОБЛЕМ РЕКИ ЕЛЕК ЖДЕТ СВОЕГО ЧАСА

8 ноября т.г. Департаментом экологии по Актыбинской области проведен круглый стол на тему «Загрязнение реки Елек шестивалентным хромом и бором» с участием депутатов областного маслихата, экоактивистов, а также ученых, ведущих исследования в этой области.

Загрязнение р. Елек бором (В) берёт свое начало с 1941 года, с пуском в эксплуатацию Актыбинского химического завода им. Кирова С. (г. Алга). Завод с 1996 г. закрыт. Многолетними наблюдениями Актыбинского филиала РГП «Казгидромет» за качеством поверхностных вод р.Елек постоянно фиксируется присутствие бора. Так, превышение ПДК (створ Бестамак) в декабре 2018 г. составляло 109,4 ПДК, за июнь 2019 г. - 55,4 ПДК. Источниками загрязнения подземных и поверхностных вод являются отходы, накопленные в шламонакопителях, в объеме 26 млн тонн, а также 730 тыс. тонн, размещенные на территории завода. Из общего объема опасных отходов 147 тыс. тонн являются пылящими. Начатое в конце 80-х годов строительство противодиффузионной завесы методом «стена в грунте» вокруг старого шламонакопителя осталось незавершенным. На 01.01.1997 г. из 6855 п.м. было выполнено строительство 1975 п.м «стены в грунте». Завершение

строительства позволило бы локализовать источник загрязнения р.Елек бором.

В 2017 году был разработан Рабочий проект ликвидации опасных промышленных отходов, размещенных на территории бывшего химического завода с вариантом захоронения этих опасных отходов как единственного возможного способа. Проект прошел общественные слушания, получил положительное заключение Госэкспертизы. Однако с 2018 года не решается вопрос финансирования.

Загрязнение р. Елек шестивалентным хромом (Cr+6) связано с вводом в эксплуатацию в 1957 г. Актыбинского завода хромовых соединений. В период 2012-2013 гг. ТОО «ПК «Геотерм» осуществлялся проект «Очистка подземных вод опытно-промышленного участка №3 от загрязнения Cr+6 в зоне, примыкающей к р.Елек». Проведены работы по очистке подземных вод от Cr+6 на площади 80 га, но реагентный метод с использованием сульфата закисного железа оказался

неэффективным. Так, в 2015 году в скважинах, расположенных на опытных участках №3, №33, и в 2017 г. – скв. №29 вновь обнаружен Cr+6. В феврале 2018 года превышение Cr+6 в р. Елек составило 9,75 ПДК, в январе 2019 года - 14,0 ПДК (створ Георгиевка). Источники загрязнения на сегодняшний день не локализованы. Требуется дальнейшее исследование.

В дебатах по обсуждаемой теме приняли участие известные специалисты: заслуженный геолог РК, лауреат Госпремии СССР Книжник Е.И., академик Академии минеральных ресурсов РК Юриш В.В., ветеран труда Межрегионального департамента «ЗапКазНедра» Каширина Н. А., отличник водного хозяйства Казахстана Бултеев Х.К.

С информацией «О текущих показателях степени загрязнения реки Елек» выступили Саймова А.А., руководитель Актыбинского ф-ла РГП «Казгидромет», и Айтжанова Н.А.,

гидрогеолог Рябчикова И.В. С докладом «О гидрологических и гидрогеохимических аспектах хромосодержащих загрязнений подземных вод» выступила старший научный сотрудник института гидрогеологии и геоэкологии им.У.М.Ахмедсафина Рахимова В.С.

«О проблемах загрязнения подземных вод г.Актобе ионами шестивалентного хрома. (Cr+6) и бором и методах их утилизации» информировали преподаватели кафедры химии и химической технологии АРУ им.К.Жубанова Айкенова Н.Е. и Бекетова Г.К. С докладом «О медико-биологических аспектах неблагоприятного воздействия хром-борной техногенной провинции на здоровье населения» выступил профессор кафедры гигиенических дисциплин и профболезней ЗКМУ им.М.Оспанова, д.м.н. Мамырбаев А.А.

По итогам работы круглого стола было

руководитель лабораторно-аналитического контроля Департамента.

О результатах опытно-промышленной очистки подземных вод от Cr+6 рассказал генеральный директор ТОО «ПК Геотерм» Калитов Д.К. Сообщение «Об оценке степени загрязнения подземных вод по данным наблюдения ТОО «Акпан» сделала ведущий

рекомендовано создать рабочую группу по разработке дальнейших мер, направленных на ликвидацию источников загрязнения р. Елек бором и хромом.

Е. Куанов,
Департамент экологии по
Актыбинской области.

ЖАЗДАН БЕРІ ЛАУЛАП ЖАТҚАН МАҢҒЫСТАУ КЕН ОРНЫНДАҒЫ ӨРТТІҢ ӨШІРІЛУІНЕ СӘЛ ҚАДЫ

Маңғыстау облысындағы кен орнында биыл маусымнан бері лаулап жатқан өрт оқшауланды. Төтенше жағдайды жою бойынша жұмыстардың барлығы жыл соңына дейін аяқталатыны мәлімделді, деп хабарлайды КТК телеарнасы. Маңғыстау облысындағы «Оңтүстік Қаратұрын» кен орнында алты ай бойы лаулап жатқан өрт оқшауланды. Маусымда төтенше жағдай салдарынан бір жұмысшының жарақат алғаны хабарланған болатын – ол дене күйігін алып, сүйегі сынған.

Телеарна ақпараты бойынша, ТЖ қызметкерлері төтенше жағдай

орнына жету үшін қосымша бір шақырымнан астам тереңдікті құраған арналарды бұрғылауға мәжбүр болған. Осылайша ұңғымаға 40 мың текше метр су құйылды.

Сондай-ақ телеарна мәліметіне сүйенсек, өртті сөндіру жұмыстарының екінші кезеңі басталды. Ол аса күрделі емес. Апатты аумақты арнайы қоспамен толтырып, үстіне цемент құйып, тығыздап тастау жоспарланып жатыр. «Осы жылдың желтоқсан айының аяғына дейін аяқталуға жоспарланып отыр түгел. Мердігерге қатысты апатқа қарсы

жұмыс аяқталғаннан кейін талап, тексеру министрлік тарапынан «Промбезден» жүргізіледі. Ол тек апат тоқтатылған соң», – деді «Бозашы Мұнай» компаниясының бас инженері Ғалымжан Сеңгірбаев.

Дереккөз: КТК

Еске салайық, Маңғыстау облысында «Бозашы мұнай» серіктестігіне қарасты «Оңтүстік Қаратұрын» кен орнындағы өрт маусымның 9-ы басталған. Мың метр тереңдіктен бұрғылау құралын шығару кезінде газ атқылап өртенген болатын.

<https://kaz.nur.kz//>

РЫБОХОЗЯЙСТВЕННЫЕ ВОДОЁМЫ ВЕРНУЛИ ГОСУДАРСТВУ В АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ

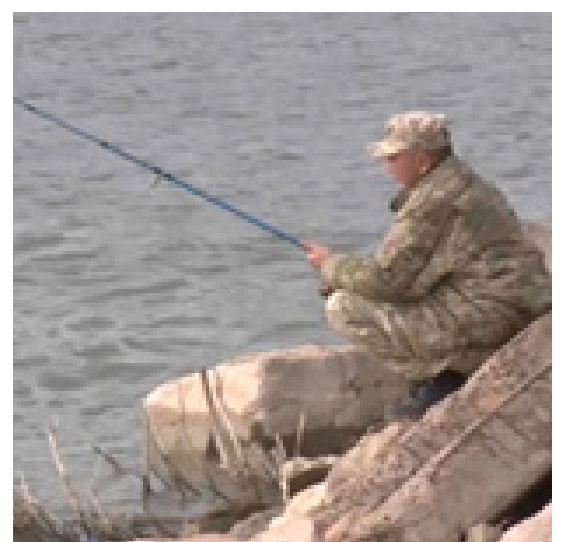
37 рыбохозяйственных водоёмов вернули государству в Акмолинской области, передаёт «Хабар 24».

На этих участках систематически нарушали правила рыболовства, отсутствовали егерские службы, не проводили зарыбление. Хозяйства не выполняли и множество других обязательств по сохранению природных богатств. А лимиты на ловлю рыбы утверждали без проведения обязательного биологического обследования ихтиофауны.

Для исправления ситуации прокуратура направила акты надзора в акимат области и рыбную инспекцию.

Меруерт Байболова, прокурор Управления прокуратуры:

- В результате досудебной работы и судебных разбирательств, выдано 73 уведомления и рекомендаций об устранении нарушений.

Из 397 закрепленных водоемов и промысловых участков 37 возвращены государству, то есть каждый 10 водоем не использовался по своему назначению.

В суде находятся 2 иска о расторжении договоров на ведение рыбного хозяйства с недобросовестными пользователями.

<https://24.kz/ru/og>

Республиканское государственное предприятие на праве хозяйственного ведения «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан (далее – Услугодатель) оказывает государственную услугу «Предоставление экологической информации» (Государственная услуга) физическим и юридическим лицам с целью обеспечения населения достоверной информацией о состоянии окружающей среды и ее объектов. На основании «Правил оказания

государственных услуг в области охраны окружающей среды», утвержденных Приказом министра экологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 02 июня 2020 года № 130 (Правила), порядок предоставления государственной услуги оказывается с момента подачи документов через веб-портал «Электронное правительство» www.egov.kz в течение 1 (одного) рабочего дня. Режим работы веб-портала «Электронное правительство» осуществляется круглосуточно, за исключением технических перерывов, связанных с проведением ремонтных работ

(при обращении услугополучателя после окончания рабочего времени, в выходные и праздничные дни, согласно Трудовому кодексу Республики Казахстан от 23 ноября 2015 года, прием заявлений и выдача результатов оказания государственной услуги осуществляются в течение следующего рабочего дня). Государственная услуга предоставляется на бесплатной основе. В заявлении необходимо указать наименование и реестровый номер запрашиваемого документа. Информация о предоставлении

государственной услуги размещена на сайте Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан в разделе «Услуги» (www.ecogeo.gov.kz) и на сайте РГП «ИАЦ ООС» в разделе «Государственная услуга» (<https://iacoos.kz/>). На сайте <http://ecogofond.kz> можно также ознакомиться с базой данных и реестрами Государственного фонда экологической информации. Телефоны для справок: +7 (7172) 24-88-92, +7 775 139 39 05.

ОБУЧАЮЩИЕ СЕМИНАРЫ ПО ВОПРОСАМ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ

РГП на ПХВ «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» Министерства экологии и природных ресурсов РК (далее – ИАЦ ООС) на регулярной основе осуществляет организацию и проведение краткосрочных обучающих семинаров по вопросам экологии и охраны окружающей среды.

Семинары охватывают такие секторы экономики, как энергетический, горнодобывающий, агропромышленный, сельскохозяйственный.

В состав лекторов входят руководители комитетов и департаментов Министерства экологии и природных ресурсов, а также независимые эксперты.

Слушателями семинаров являются природопользователи, представители

неправительственных организаций, преподаватели высших учебных заведений.

16-18 ноября т.г. в онлайн-формате и 23-25 ноября в офлайн-формате проведены семинары на тему «Разъяснение норм нового Экологического кодекса».

Для участия в семинарах необходимо заполнить электронную регистрационную форму по ссылке <https://forms.gle/gDtmSV3gRPStrt7y9>.

По всем вопросам обращаться: +7 (7172) 24-80-64, 24-96-18, +77055840852, +77009654760; **электронный адрес:** pkkiac@mail.ru.

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАҢУ БОҒЫНША ОҚУ СЕМИНАРЛАРЫ

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» ШЖҚ РМК (бұдан әрі – ҚОҚ АТО) тұрақты негізде экология және қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша қысқа мерзімді оқыту семинарларын ұйымдастырады және өткізеді. Семинарлар экономиканың энергетика, тау-кен өнеркәсібі, агроөнеркәсіп, ауыл шаруашылығы сияқты салаларын қамтиды. Лекторлар құрамында Экология және табиғи ресурстар министрлігінің комитеттері мен департаменттерінің басшылары, тәуелсіз сарапшылар бар. Семинарларға табиғат пайдаланушылар, үкіметтік емес ұйымдардың өкілдері,

сондай-ақ жоғары оқу орындарының оқытушылары қатыса алады.

Ағымдағы жылдың 16-18 қарашасында онлайн және 23-25 қараша аралығында офлайн форматта «Жаңа экологиялық кодекстің нормаларын түсіндіру» тақырыбында семинар өткізілді.

Семинарларға қатысу үшін <https://forms.gle/gDtmSV3gRPStrt7y9> сілтемесі бойынша электронды тіркеу формасын толтыру қажет.

Барлық сұрақтар бойынша: 8(7172) 24-80-64, 24-96-18, +77055840852, +77009654760, **электрондық пошта:** pkkiac@mail.ru.

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ДОКЛАД О СОСТОЯНИИ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ И ИСПОЛЬЗОВАНИИ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ЗА 2022 ГОД

Министерством экологии и природных ресурсов Республики Казахстан (МЭПР РК) подготовлен Национальный доклад о состоянии окружающей среды и об использовании природных ресурсов Республики Казахстан за 2022 год (Национальный доклад).

Национальный доклад разрабатывается ежегодно на основании п.1 ст.23 Экологического кодекса Республики Казахстан в целях обеспечения государственных органов, общественных организаций и населения республики объективной информацией о качестве окружающей среды и мерах, принимаемых по ее улучшению. Систематизация и формирование Национального доклада выполнены РГП на ПХВ «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» (nd-19@mail.ru) МЭПР РК на

основании материалов, предоставленных центральными государственными и местными исполнительными органами, международными и неправительственными организациями, РГП «Казгидромет» и Бюро национальной статистики АСПР РК. Электронные версии Национального доклада за предыдущие годы на государственном и русском языках опубликованы на официальном сайте МЭПР РК <https://ecogeo.gov.kz/ru> и Едином экологическом Интернет-ресурсе <https://ecogofond.kz>.

Получить электронную версию Национального доклада возможно в рамках государственной услуги «Предоставление экологической информации» через веб-портал «Электронное правительство» www.egov.kz в течение 1 (одного) рабочего дня.

2022 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ҚОРШАҒАН ОРТАНЫҢ ЖАЙ-КҮЙІ ТУРАЛЫ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРЫН ПАЙДАЛАҢУ ТУРАЛЫ ҰЛТТЫҚ БАЯНДАМА

Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар министрлігі (ҚР ЭТРМ) қоршаған ортаның жай-күйі туралы және Қазақстан Республикасының табиғи ресурстарын пайдалану туралы 2022 жылға Ұлттық баяндама (Ұлттық баяндама) дайындады.

Ұлттық баяндама мемлекеттік органдарды, қоғамдық ұйымдарды және республика халқын қоршаған ортаның сапасы және оны жақсарту бойынша қабылданатын шаралар туралы объективті ақпаратпен қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасы Экологиялық Кодексінің 23-бабы 1-тармағының негізінде жыл сайын әзірленеді. Ұлттық баяндаманы жүйелеу мен қалыптастыруды орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы

органдар, халықаралық және үкіметтік емес ұйымдар, «Қазгидромет» РМК және ҚР СЖРА Ұлттық статистика бюросы ұсынған материалдар негізінде ҚР ЭТРМ «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» ШЖҚ РМК (nd-19@mail.ru) орындады.

Өткен жылдардағы Ұлттық баяндаманың мемлекеттік және орыс тілдеріндегі электрондық нұсқалары ҚР ЭТРМ ресми сайтында <https://ecogeo.gov.kz/ru> және бірыңғай экологиялық Интернет-ресурса <https://ecogofond.kz> жарияланған. «Электрондық үкімет» www.egov.kz веб-порталы арқылы «Экологиялық ақпарат беру» мемлекеттік қызметі шеңберінде Ұлттық баяндаманың электрондық нұсқасын 1 (бір) жұмыс күні ішінде алуға болады.

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МАМАНДАНДЫРЫЛҒАН ГАЗЕТІ • РЕСПУБЛИКАНСКАЯ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННАЯ ГАЗЕТА

ҚАЗАҚСТАН ЭКОЛОГИЯСЫ
ЭКОЛОГИЯ КАЗАХСТАНА

WWW.IACOOS.KZ - WWW.ECOGOSFOND.KZ

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУДЫҢ АҚПАРАТТЫҚ – ТАЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

Республиканская специализированная некоммерческая газета «ҚАЗАҚСТАН ЭКОЛОГИЯСЫ»

Собственник: РГП на ПХВ «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» МЭПР РК. Поставлено на учет Комитетом информации и архивов Министерства культуры и информатизации РК.

Свидетельство о постановке на учет СМН № 6381-Г от 10.10.2005г.

Адрес редакции:

Адрес редакции: 010000, г. Астана, ул. Мәңгілік Ел, д.11/1, 7 этаж, тел.: (7172) 24-94-11, e-mail: nd-19@mail.ru

Редакционная группа «КЭ»:

М.Ж.Сағынбаева, Ж.Е. Мурзабекова, Р.С.Садыкова.

Издается 1 раз в квартал. Публикуется на Едином экологическом интернет-ресурсе МЭПР РК ecogofond.kz

Отпечатано: г.Алматы, ул.Толстого, 3, «Restart».

Ответственность за содержание рекламных материалов несет рекламодатель.